

Вид на срока за извършване на ревизията:	Продължителност на срока за извършване на ревизията:	Орган, определящ срока:
основен	до 3 месеца	органът, възложил ревизията
продължен	до 2 месеца	органът, възложил ревизията
продължен	до не повече от 3 години от започване на ревизията	Изпълнителният директор на НАП

Съдът е имал възможност да констатира пропуски в практиката на НАП при издаването на заповедите за продължаване на срока по реда на чл. 114, ал. 4 от ДОПК. Така например, при постановяване на *Решение № 4040 от 06.12.2010 г. на Административен съд София-град, по адм. г. № 6738/2010 г.* съдът е констатирал процесуални нарушения при издаването на заповедта на изпълнителния директор на НАП за продължаване на срока на ревизията. Съдът е приел, че посочената в заповедта разпоредителна част със съдържание **„разрешавам продължаването на срока за извършване на ревизия“** не съответства на императивните правила на закона, а именно на разпоредбата на чл. 114, ал. 4 от ДОПК, съгласно която изпълнителният директор **„продължава срока на ревизията“**. Представената пред съда заповед за продължаване на срока за извършване на ревизия, издадена от изпълнителния директор на НАП, има различно съдържание от изискуемата от закона, тъй като с нея не се удължава срокът на ревизията, а се дава разрешение за удължаване на срока, като се посочва, че самото удължаване следва да стане със *заповед за възлагане на ревизия*, издадена от органа, възложил ревизията.

Представеният пример може да бъде илюстриран със следната заповед на изпълнителния директор на НАП:

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЗАПОВЕД

№ ЦУ – 236 / 01.12.2009 г.

На основание чл. 114, ал. 4 от ДОПК и въз основа на мотивирано предложение на териториалния директор на ТД на НАП „ГДО“ гр. София с изх. № 24-29-416/01.12.2009 г.

РАЗРЕШАВАМ:

Да бъде удължен до **31.05.2010 г.** срокът за извършване на ревизията на

„ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС“ АД

ЕИК по БУЛСТАТ

8 1 2 1 1 4 0 6 9

Адрес за кореспонденция гр. Бургас, НХК

Адрес по чл. 8 от ДОПК гр. Бургас, НХК

Представявано от Сергей Михайлович Андринов
възложена със заповед за възлагане на ревизия № 900177/29.05.2009 г. и изменена със ЗВР № 900259/04.08.2009 г. на ТД на НАП гр. София.

На основание чл. 113, ал. 3 от ДОПК органът, възложил ревизията, следва да издаде нова заповед за възлагане, с която да бъде изменен срокът за извършване на ревизията.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ :

ОСОБЕНОСТ! За разлика от първоначалната заповед за възлагане на ревизия, законодателят в разпоредбата на чл. 113, ал. 3, изречение последно от ДОПК е предвидил, че заповедта по чл. 114, ал. 2 от ДОПК възпроизвежда действие не от датата на връчването ѝ, а от датата на издаването ѝ.

В тази връзка не представлява нарушение, ако ревизиращите органи са събрали доказателства **в периода между издаването и връчването ѝ**. В този смисъл е и *Решение № 8137/18.12.2019 г., постановено по адм.дело № 2014/2019 г. по описа на Административен съд София – град.*

чрез прибавяне на нови признаци, предвижда по-леко по вид и/или размер наказание, смекчава административнонаказателната отговорност за даден вид нарушения, без да засяга вида и размера на установеното наказание. При това положение по-благоприятна безспорно се явява изменената разпоредба на чл. 103 от ЗДДС, тъй като с отмяната на ал. 2 е отпаднало задължението за представяне на регистрационния опис на активите. В конкретния случай изменената разпоредба на чл. 103 от ЗДДС като по-благоприятен закон следва да бъде приложен в настоящия случай в съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН, в резултат от което обжалваното наказателно постановление следва да бъде отменено, тъй като с него се налага санкция за несъществуващо нарушение понастоящем.

В случаите, когато е наложена административната санкция по чл. 178 от ЗДДС за неподадено заявление за задължителна регистрация, в АУАН и в наказателното постановление следва да се съдържа не само констатация за това, че лицето е достигнало облагаем оборот от 50 000 лева (до 31.12.2022 г.)/100 000 лв. (в сила от 01.01.2023 г.) или повече за съответния период, и за датата, на която е следвало да подаде заявление за регистрация. Като абсолютно необходимо съдържание според съда се изисква да е отразено и въз основа на какви документи, при извършени какви сделки по продажби, и то облагаеми, и къде точно са били отразени тези извършени дейности от задълженото лице – отразени в главна книга, оборотна ведомост, книга за дневните финансови отчети и т.н.

В случай че в обстоятелствената част на наказателното постановление не са посочени тези данни, според съда се приема, че не е изяснено въз основа на какви доказателства наказващият орган е достигнал до извода за периода, през който задълженото лице е достигнало прага за регистрация от облагаем оборот, което е основание за отмяна на наказателното постановление поради недоказаност на нарушението.

В този смисъл са мотивите на *Решение № 111/09.05.2018 г. на Районен съд – Търговище* – виж <https://targovishte-rs.justice.bg/bg/11915>.

Интересен случай е разгледал съдът, в който от орган на НАП е наложена административна санкция на физическо лице по чл. 178 от ЗДДС за неподадено заявление за задължителна регистрация.

В АУАН и в наказателното постановление е посочено, че лицето – като физическо лице, в това число и като ЕТ, е достигнал оборот над 50 000 лв. за период от 12 последователни месеца преди м. 12.2016 г. и не е подал в установения в ЗДДС срок заявление за регистрация по реда на чл. 96, ал. 1 от ЗДДС в ТД на НАП – Бургас.

Съдът е отменил наказателното постановление, с което е наложена санкцията, тъй като е приел, че от така посоченото описание на нарушението не става ясно дали облагаемият оборот над 50 000 лв. е достигнат от физическото лице или от едноличния търговец, тъй като в акта и в наказателното постановление не е посочен размерът на оборота за всеки от дванадесетте последователни месеца преди м. 12.2016 г., за да се прецени дали, кога и за кого е възникнало задължение за подаване на заявление за регистрация по чл. 96, ал. 1 от ЗДДС. С това е нарушено правото на защита на санкционираното лице да разбере какво точно нарушение му е вменено и в какво качество за него е възникнало задължение за подаване на заявление за регистрация по ЗДДС, което той не е изпълнил в законоустановения срок до 14.10.2016 г.

Наред с този пропуск, съдът е констатирал, че е допуснато и **съществено процесуално нарушение при определяне на нарушителя и вида на административната санкция.** За да обоснове този извод, съдът в своето *Решение № 272/21.02.2018 г. на Административен съд – Бургас, постановено по КНАХД № 3463/2017 г.*, е приел, че физическото лице и ЕТ са различни субекти от гледна точка на административна наказателното производство. Като аргумент в подкрепа на този извод е цитирана разпоредбата на чл. 178 от ЗДДС, видно от която отговорността им е разграничена. Същата гласи, че данъчно задължено по този закон лице, което е длъжно, но не подаде заявление за регистрация или заявление за прекратяване на регистрация в установените по този закон срокове, се наказва с глоба – за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция – за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 5000 лв. Съдът изрично отбелязва, че действително при регистриране на едноличен търговец не възниква нов правен субект, а само се разширява правосубектността на физическото лице, поради което физическото лице и едноличният търговец като един субект формират един

2. несъюзни стоки, които по-рано са били поставени под митнически режим активно усъвършенстване в държавата членка на износ и които остават под този митнически режим или се допускат за свободно обращение в Република България.

Видове Интрастат декларации

Разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗСВСТС определя два вида декларации, които задължените лица са длъжни да подават:

- месечни Интрастат декларации;
- коригиращи декларации.

Задължени лица по системата „Интрастат“

Задължение да подават декларациите по системата „Интрастат“ имат следните категории Интрастат оператори:

1. регистрираните по ЗДДС лица, които осъществяват вътресъюзна търговия със стоки в годишни обеми, изразени в стойност над праговете за деклариране по чл. 3, ал. 1, т. 1, поотделно – за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос.

2. всеки Интрастат оператор, който осъществява вътресъюзна търговия със стоки в годишни обеми, изразени в стойност под определените прагове за деклариране поотделно – за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос, но се е регистрирал доброволно като Интрастат оператор.

Освен задължението за подаване на декларациите по системата „Интрастат“, разпоредбата на чл. 7, ал. 3 от ЗСВСТС въвежда задължение за лицата, които осъществяват вътресъюзна търговия със стоки, да наблюдават ежемесечно натрупаните кумулативни обеми вътресъюзна търговия със стоки поотделно – за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос, и да се регистрират като Интрастат оператори, когато са изпълнени изискванията по чл. 7, ал. 1 от ЗСВСТС.

Съгласно чл. 8, ал. 2 от ЗСВСТС **задължението** за регистриране и подаване на месечни декларации за вътресъюзен износ и/или вътресъюзен внос по системата „Интрастат“ **възниква**, когато:

1. годишният обем на вътресъюзната търговия със стоки от предходната година надхвърли прага за деклариране за текущата година поотделно – за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос;

2. натрупаният кумулативен обем вътресъюзна търговия със стоки поотделно – за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос, надхвърли определения праг за деклариране за текущата година.

ВАЖНО! Праговете за деклариране по системата „Интрастат“ се определят ежегодно. За 2023 г. са определени със *Заповед № РД-05-485 от 03.11.2022 г.* на председателя на Националния статистически институт следните минимални прагове:

- Минимални прагове за деклариране:
  - за вътресъюзен износ („Изпращания“) – 1 000 000 лв.;
  - за вътресъюзен внос („Пристигания“) – 700 000 лв.
- Минимални прагове за деклариране на статистическа стойност за 2023 г.:
  - за вътресъюзен износ – 29 300 000 лв.;
  - за вътресъюзен внос – 11 000 000 лв.

Заповед № РД-05-485/03.11.2022 г. е обнародвана в ДВ, бр. 90/11.11.2022 г.

И за 2023 г. се запазва минималният праг за опростено деклариране на единични сделки от 390 лв.

ВАЖНО! Коригиращите декларации се подават с цел отстраняването на грешки в подадена месечна или коригираща декларация. Коригираща декларация се подава и в случаите на възникнали нови обстоятелства, настъпили след подаване на месечна декларация (чл. 12, ал. 5 от ЗСВСТС).

В легалната дефиниция на понятието „Нови обстоятелства“, въведена в §2, т. 6 от ДР на ЗСВСТС, законодателят е акцентирал на момента на възникване на тези нови обстоятелства – посочени като „документи или факти“, които са станали известни на задълженото лице след подаване на месечната декларация, но не уточнява какво включват тези документи или факти и от значение за установяването на какви обстоятелства се отнасят, какъвто подход законодателят е използвал в чл. 133 от ДОПК при въвеждане на условията за изменение на задълженията за да-

като средство за тълкуване на СИДЦО. В т.10.2. от Коментарта относно чл. 12 от Модела на СИДЦО е посочено, че дадено плащане може да бъде тълкувано като „плащане за използването или за правото на използване“ на дизайн, модел или план, ако плащането е за разработването на дизайн, модел или план, които все още не съществуват. В този случай плащането представлява възнаграждение за услугите, които ще са резултат от разработването на този дизайн, модел или план, и следователно ще попаднат под разпоредбите на чл. 7. Такъв ще е случаят, дори ако дизайнерът на дизайна, модела или плана запази всички права, включително авторските права, върху този дизайн, модел или план.

Съгласно направеното тълкуване доходи от авторски и лицензионни права върху планове и чертежи може да има само ако тези планове и чертежи са вече съществуващи и на платеща се дава право да ги използва като вече изготвени планове. В разглеждания случай се установи, че чуждестранното лице е изготвяло чертежите по поръчка на българското дружество, но не е предоставило готови чертежи и не е получило възнаграждение за ползването на негови авторски права върху тях. Съгласно споразумението между страните чуждестранното дружество е извършило инженерингови дейности по обновяването и разширяването на обектите на българското дружество, като тази дейност е съобразена със съответната специфика, която не предполага предоставянето на готови проекти, което прави невъзможно реализирането на доход от предоставяне на авторски и лицензионни права.

16. Необходимо е своевременно запознаване с практиката на съда, в която са разгледани отделни хипотези на доходи от авторски и лицензионни възнаграждения. (например *Решение по адм. д. № 4813/2012 г. по описа на Административен съд София-град*; *Решение по адм. д. № 7134/2011 г. по описа на Административен съд София-град*; *Решение по адм. д. № 12540/2011 г. по описа на ВАС*; *Решение по адм. д. № 207/2011 г. по описа на Административен съд Варна*).

17. Интерес представляват мотивите на *Решение № 5589/30.05.2023 г., постановено по адм.д. № 10273/2022 г. на ВАС*, с които е отменен като незаконосъобразен АПВ, с който е отказано възстановяване на внесен през 2019 г. данък, удържан по реда на чл. 195, ал. 1 от ЗКПО.

Данъкът е удържан от „Е.Ф.“ ЕООД, в качеството му на платец на доход от лихви, изплатен по споразумение за заем от

11.01.2019 г., сключено между „Е.Ф.“ ЕООД и чуждестранното дружество OTP Financing Malta Company Limited. За да постановят отказ, органите по приходите са приели, че чуждестранно дружество не може да бъде прието за „действителен притежател“ или бенефициент на доходите от източник в страната. Приели са, че малтийското дружество е създадено единствено с цел вътрешно-групово финансиране за унгарската група OTP (Меркантилбанк) и то не поема никакви съществени рискове във връзка със стопанската си дейност и изпълнява единствено посреднически функции между крайния собственик в Унгария (OTP Bank Plc.) и гъщерните дружества на OTP, регистрирани в България, Русия, Румъния, Черна гора и Сърбия. Прието е, че размерът на неговите нефинансови активи и числеността на персонала му не съответстват и не са достатъчни за самостоятелно и независимо осъществяване на стопанска дейност по същинско кредитиране; същинските рискове и решения се вземат на друго ниво в групата.

В решението си ВАС е приел за необосновани изводите, че дружеството няма право да се разпорежда с дохода от лихви от източник от България. Видно от приетото заключение по приетата СС, се установява, че доходът от лихви участва във формирането и разпределението на резултата от дейността, както и участва във формирането на данъчната основа за облагане с корпоративен данък в Малта. От факта, че OTP Financing Malta Company Limited извършва стопанската си дейност като свързано лице с българските дружества заемополучатели и с ОТП Банк Плс. като негов заемодател, не следва да се презумира, че малтийското дружество не поема съществени рискове и не е собственик на дохода. Според съда липсва законова норма или друга разпоредба, позволяваща обстоятелството, че едно дружество извършва трансакции със свързани лица в рамките на една многонационална група да се тълкува в смисъл, че съответното дружество не е действителен притежател на дохода.

ВАС също така счита за необосновани изводите за липса на поемани от страна на малтийското дружество рискове, както и че рискът в конкретния случай се носи от крайния акционер ОТП Банк Плс. Съгласно условията на получения лиценз за финансова институция дружеството е задължено да поддържа определен резерв за постигане на изискуемия минимален коефициент на платежоспособност в размер на 5% от рисково-претеглените активи.

Раздел 22

Проверка на декларирането на данни за паричната касова наличност и вземанията по разчети със собственици, персонал и съдружници

Същност на проверката

Проверката обхваща установяването на изпълнението на задължението за периодично деклариране пред НАП на следните данни:

1. сумата на налични парични средства в касите;
2. размер на вземанията (включително от предоставени заеми) от собственици физически лица;
3. размер на вземанията (включително от предоставени заеми) от работници, служители, лица, наети по договор за управление и контрол, и подотчетни лица.

С изменението на ЗДДС (обн., ДВ, бр. 66/01.08.2023 г., в сила от 01.07.2023 г.) е разширено задължението за водене на счетоводна отчетност на регистрираните по ЗДДС лица, като с новата разпоредба на чл. 123, ал. 10 от ЗДДС е въведено **допълнително задължение за периодично деклариране на данни към НАП за сумите, които са налични в касите и които представляват вземания от трети лица.**

Декларирането на тези данни следва да се извърши не чрез някой от одобрените образци на декларации/протоколи по реда на ЗДДС, а с декларацията по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и декларацията по чл. 201, ал. 1 от ЗКПО.

Раздел 3

Същност на солидарната отговорност на нотариусите или съдиите по вписванията

Солидарната отговорност на нотариусите представлява отговорност на трето лице за непогасените публични задължения на прехвърлителя или учредителя, съответно ипотекарния дължник или залогодателят:

- на вещни права върху недвижими имоти или наследствени права, включващи недвижими имоти или вещни права върху недвижими имоти като непарични вноски в капитала на търговски дружества;
- на право на собственост върху моторни превозни средства.

Правна уредба

Правната уредба на солидарната отговорност на нотариусите за публичните задължения на прехвърлителя или учредителя, съответно ипотекарния дължник или залогодателя, се съдържа в разпоредбите на чл. 264 – 265 от ДОПК.

Предпоставки за реализиране на солидарната отговорност на нотариусите

Предпоставките за реализиране на отговорността по чл. 265 от ДОПК на лицата, които участват в прехвърлянето или учредяването на вещни права, са:

- да е съставен, съответно да се разпореди вписването на акт при неспазване на разпоредбите на чл. 264, ал. 1, 2 и 4 от ДОПК;